

УДК 336.77

Олійник Т.О.¹, Нефьодов Є.О.²

¹канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. ФЕУ-117 НУ «Запорізька політехніка»

СУТНІСТЬ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Діяльність підприємства в системі ринкової економіки неможливе без періодичного використання різноманітних форм залучення кредитів. З економічного погляду кредит – це форма позичкового капіталу, що надається на умовах повернення і обумовлює виникнення кредитних відносин між тим, хто надає кредит, і тим, хто його отримує. Взагалі виникнення і функціонування кредиту пов'язане з необхідністю забезпечення безперервного процесу відтворення, а також тимчасовим вивільненням коштів у одних підприємств і появою потреби в них у інших [1 с. 194].

Також для розвитку кредитних відносин необхідні певні умови:

- учасниками угоди виступають кредитор і позичальник, які є юридично самостійними суб'єктами;
- інтереси суб'єктів угоди повинні збігатися.

На момент кредитування підприємства в першу чергу ураховується його індивідуальні особливості кругообороту оборотних коштів. Вони проявляються у розбіжності в часі між вивільненням з обороту вартості в грошовій формі та авансуванням коштів у новий оборот. Це відбувається через сезонність виробництва. Сезонність спричиняє зростання виробничих витрат в одних періодах, що призводить до потреби в додаткових коштах. Або навпаки, частина коштів виявляється тимчасово вільною, через збільшення виходу торгової

продукції тощо. Таке чергування на підприємстві і створює основу для використання або надання кредиту [1 с. 194].

Найпоширенішим видом кредиту для підприємства є банківський кредит, де підприємства виступають тільки в ролі позичальника. Банківський кредит можна класифікувати за:

- цільовою направленістю кредиту;
- терміном надання кредиту;
- видом відсоткової ставки кредиту;
- валютою, в якій надається кредит;
- видами обслуговування.

Найчастіше підприємствам надають банківський кредит для:

- фінансування оборотного капіталу;
- викуп приватизованого підприємства.

Але, не всі підприємства можуть отримати банківський кредит. Не можуть отримувати кредити:

- підприємства, у яких порушено справу про банкрутство, крім кредитування заходів фінансової санації;
- підприємства, у яких є контракти, які не передбачають захисту позичальника від можливих втрат, пов'язаних із затримками в поставках товарів;
- підприємства, які мають прострочену заборгованість за раніше наданими кредитами.

Підприємства можуть отримувати банківські кредити, як у національній, так і в іноземній валюті. Дозвіл на отримання кредиту в іноземній валюті надається Національним Банком України. Кредит в іноземній валюті, здебільшого використовується на фінансування капітальних вкладень, придбання обладнання, а також на:

- оплату комісії за банківськими операціями;
- оплата витрат на відрядження працівників за кордон;
- сплата страхових внесків;
- сплата мита, яка встановлена країною-експортером товару;
- оплата транспортних витрат у межах тарифів або документально підтверджених витрат на транспортування експортної продукції.

Комерційний банк може відкривати спеціальний позичковий рахунок для підприємства – контокорент. На цьому рахунку враховуються всі операції підприємства. Відкриття контокорентного рахунку відбувається за порядком:

- заявка клієнта на відкриття рахунку;
- перевірка заявки;
- відкриття рахунку;

- ведення рахунка.

Умови погашення кредитів суттєво впливають на фінансовий стан суб'єктів господарювання. За способом погашення виділяють банківські кредити: до запитання, з погашенням у відповідний термін, з довгостроковим погашенням. Позика, яка надавалась може бути погашена підприємством не тільки відповідно до кредитного договору, а й достроково.

Отже, у сучасних умовах підприємства систематично залучають позикові кошти, тому банківський кредит є невід'ємною складовою функціонування будь-якого підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Фінанси підприємств / А. М. Поддєрьогін, Л. Д. Буряк, Г. Г. Нам. 3-тє вид., перероб. Та доп. – К.: КНЕУ, 2001.-460с.